

de historische vlieger schütte-lanz

Het is alweer bijna 2 jaar geleden dat Nico van den Berg mij een patenttekening van een vlieger liet zien met de mededeling: "Dit lijkt mij echt iets voor jou". Mijn nieuwsgierigheid was gewekt en ik besloot de tekening met de summiere beschrijving wat nauwkeuriger te bestuderen. Het ging om een Duits patent gedateerd 17 oktober 1918 en verleend aan: Luftfahrzeugbau Schütte - Lanz in Mannheim-Rheinau. Het was een gecompliceerde inklapbare paraplu-vormige vlieger met een vin onderaan, echt een high-tech ontwerp uit die tijd. Na enige aarzeling ben ik toch de uitdaging aangegaan en ben begonnen met het maken van een plan van aanpak en met het uitzoeken van het materiaal. Het probleem met een dergelijke tekening is, dat het nooit een kant en klare bouwbeschrijving is, maar dat je alles naar eigen inzicht moet interpreteren, er geen enkele maat in staat, noch welke materialen er gebruikt zijn. Het enige wat je weet is, dat het frame uit hout bestaat en dat de bespanning van katoen is.

Ook de constructie beschrijving roept in zekere zin meer vragen op dan feiten.

Voor de liggers (ribben)

van het inklapgedeelte heb ik 9 mm Ø raminhout gebruikt en voor de staander 11 mm Ø. De diameter van de vlieger is dan ook bepaald door de dikte van de liggers. Wil je nog een aanvaardbare stijfheid en sterkte bereiken bij deze constructie dan kom je uit op een diameter van $\pm 2,20$ m. en de totale lengte van boven tot onder is 2.65 m.

De vlieger heeft 11 scharnierpunten, gemaakt van 1,5 mm aluminiumplaat, 8 voor het bovenste gedeelte en 3 voor het onderste deel inclusief de vin.

Er zijn 2 kleuren gebruikt: groen en rood, de stof is een fijne poplinkatoen en de randen zijn versterkt met geel keeperband. Toen de vlieger klaar was kwam het probleem van een toom nog voor de dag.

Uiteindelijk ben ik uit gekomen op een toom met 3 bevestigingspunten aan het frame. De vlieger vliegt goed, heeft een normale vlieghoek van $\pm 55^\circ$ en vliegt vanaf windkracht 3. Waar de firma Schütte-Lanz zich hoofdzakelijk mee bezig hield is niet erg duidelijk.

